

Dôvodová správa

I. Všeobecná časť

Zastupiteľstvo Trenčianskeho samosprávneho kraja dňa 26. septembra 2016 Uznesením č. 416/2016 v súlade s ust. §11 ods. 2 písm. q) zákona č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 302/2001 Z. z.“) schválilo Štatút Trenčianskeho samosprávneho kraja (ďalej len štatút). Na základe Článku 26 ako súčasť Štvrtej časti „štatútu“ tento dokument upravuje verejné uznania Trenčianskeho samosprávneho kraja. Tými sú podľa štatútu Cena Trenčianskeho samosprávneho kraja, udeľovaná Zastupiteľstvom Trenčianskeho samosprávneho kraja (ďalej len Cena TSK), a Cena predsedu Trenčianskeho samosprávneho kraja, udeľovaná predsedom (ďalej len Cena predsedu).

Podľa štatútu Trenčiansky samosprávny kraj do konca apríla príslušného roku zverejní prostredníctvom tlačenej a elektronickej médií výzvu na predkladanie návrhov na udelenie verejných uznaní Trenčianskeho samosprávneho kraja. Návrh na ocenenie jednotlivcov alebo kolektívov môžu predkladať poslanci zastupiteľstva, orgány štátnej správy, samosprávy, verejnoprávne inštitúcie, občianske združenia, právnické alebo fyzické osoby. Návrhy na ocenenie jednotlivcov alebo kolektívov sa predkladajú do 30. septembra príslušného kalendárneho roka Úradu TSK. Návrhy doručené po tomto termíne sa nezohľadňujú. Spravidla sa udeľujú tri (3) Ceny TSK a tri (3) Ceny predsedu v jednom kalendárnom roku. Cena TSK a Cena predsedu sa odovzdáva jedenkrát ročne slávnostným spôsobom na stretnutí s významnými osobnosťami TSK.

Cena TSK je verejným ocenením občanov Slovenskej republiky, ako aj cudzích štátnych príslušníkov, jednotlivcov a kolektívov, za dlhoročný mimoriadny prínos pre rozvoj Trenčianskeho samosprávneho kraja a mimoriadne významné zásluhy vo všetkých oblastiach spoločenského, hospodárskeho a kultúrneho života. Cenu TSK predstavuje umelecké stvárnenie krajskej dominanty – Trenčianskeho hradu na skalnom brale z dielne Strednej odbornej školy sklárskej, ktorá je od 1. septembra 2019 jednou z dvoch organizačných zložiek Spojenej školy Púchov. Súčasťou diela je v súlade so štatútom erb TSK a nápis „Cena Trenčianskeho samosprávneho kraja“. Udelenie Ceny TSK schvaľuje Zastupiteľstvo Trenčianskeho samosprávneho kraja spravidla na svojom poslednom pracovnom zasadnutí v príslušnom kalendárnom roku, a to na základe odporúčania Komisie pre udeľovanie Ceny TSK (ďalej len komisia). Závery komisie v písomnej forme majú pre Zastupiteľstvo TSK odporúčací charakter. Pri výbere kandidáta na udelenie ceny komisia prihliada na skutočnosť, aby ocenení boli, pokiaľ je to možné, zo všetkých oblastí spoločenského života. Komisia je zložená z podpredsedov TSK, predsedov komisií zriadených Zastupiteľstvom TSK a predsedov poslaneckých klubov v Zastupiteľstve

TSK, pričom každý predseda môže namiesto seba do komisie nominovať iného člena komisie.

II. Osobitná časť

Na výzvu Trenčianskeho samosprávneho kraja na predkladanie návrhov na udelenie verejných uznaní Trenčianskeho samosprávneho kraja do konca septembra 2022 zareagovalo celkovo 15 navrhovateľov, ktorí na ocenenie verejným uznaním navrhli 22 laureátov, z toho 2 kolektívy a 20 jednotlivcov.

Na základe hlasovania Komisie pre udeľovanie Ceny TSK, ktoré sa uskutočnilo 12. januára 2023, bolo Zastupiteľstvu Trenčianskeho samosprávneho kraja odporučené udeliť Cenu TSK za rok 2022 trom nominovaným, a to s dôrazom na zachovanie výnimočnosti tohto ocenenia. Komisia odporučila Zastupiteľstvu TSK tento návrh schváliť na v poradí III. zasadnutí Zastupiteľstva TSK v pondelok 30. januára 2023 a cenu laureátom udeliť v rámci samostatného slávnostného podujatia v prvom štvrtroku tohto roka.

Komisia pre udeľovanie Ceny TSK odporučila zastupiteľstvu udeliť verejné uznanie v podobe Ceny TSK za rok 2022 nasledovným laureátom:

a) Ing. Pavel Bahník

Pavel Bahník je rodákom z Trenčianskeho kraja, na svet prišiel v malebnej obci Hrušové. Pracoval ako učiteľ odborných predmetov na Strednom odbornom učilišti elektrotechnickom v Starej Turej po dobu úctyhodných 27 rokov. Od roku 1991 bol 17 rokov riaditeľom tejto školy. Vo svojej učiteľskej profesii sa venoval predovšetkým talentovanej mládeži, stal sa tiež členom krajských i celoštátnych odborných komisií. Za túto činnosť mu bolo ministrom školstva Slovenskej republiky udelené ocenenie Vzorný učiteľ. Aj ako riaditeľ podporoval mladých ľudí a významne prispieval ku skvalitňovaniu odborného vzdelávania na Slovensku.

V januári 2007 sa stal starostom obce Bzince pod Javorinou, kde pôsobil dve volebné obdobia. Počas týchto rokov sa aktívne zapájal do činnosti organizácie Združenia miest a obcí Slovenska, podporoval rozvoj školstva a športu v obci. Ctil a stále si ctí tradície protifašistického odboja v podjavorinskom regióne. Ako starosta obce sa v spolupráci s Trenčianskym samosprávnym krajom pričínil o organizáciu Spomienkovej slávnosti na počesť partizánskeho boja v Cetune a podieľa sa aj na príprave krajských osláv Slovenského národného povstania na vrchu Roh či Slávností bratstva Čechov a Slovákov na Veľkej Javorine.

Pavel Bahník je laureátom Ceny Trenčianskeho samosprávneho kraja za rok 2022 za dlhoročnú a svedomitú prácu v prospech obyvateľov Trenčianskeho kraja, za osvetovú činnosť a za budovanie podmienok pre rozvoj talentovanej mládeže.

Návrh na ocenenie Trenčianskemu samosprávnemu kraju predložil starosta obce Bzince pod Javorinou Dušan Málík.

b) PhDr. Leo Kužela

Leo Kužela sa narodil v roku 1950 v Trenčíne, kde dodnes žije aj pôsobí. Je novinárom, etnografom, kultúrnym pracovníkom, ale aj komunálnym politikom, bývalým správcom Trenčianskeho hradu či riaditeľom Trenčianskeho múzea i divadelným a seriálovým hercom. V rokoch 1974 až 1976 pracoval ako metodik pre folklór v Okresnom osvetovom stredisku Trenčín, kde okrem inej agendy spracovával aj scenáre programov na Kopaničiarske slávnosti v Starom Hrozenkove či Folklórne slávnosti v Mníchovej Lehote. Následne pracoval ako etnograf v Kysuckom, neskôr v Trenčianskom múzeu, ktorého riaditeľom sa stal v roku 1990. Svoj herecký talent uplatňoval ako člen humoristického Holovlasého divadla Jozefa Webera v Trenčíne pri Klube nespravodlivo plešatých, Hradného divadla v Trenčíne a Mestského divadla v Trenčíne. Účinkoval aj vo viacerých známych televíznych seriáloch, ako napríklad Prvé oddelenie, Rodinné prípady či Súdna sieň. Je i dlhoročným darcom krvi a držiteľom Kňazovického plakety za 80 odberov.

Svojou nezávislou novinárskou prácou, pôsobením v kultúrnej oblasti, ale aj riadiacimi funkciami, sa Leo Kužela zapísal do histórie mesta Trenčín i srdc mnohých jeho obyvateľov.

Leo Kužela je laureátom Ceny Trenčianskeho samosprávneho kraja za rok 2022 za dlhoročnú prácu v oblasti uchovávanía folklórneho dedičstva a za nezmazateľnú stopu, ktorú zanechal na poli regionálnej kultúry.

Návrh na ocenenie Trenčianskemu samosprávnemu kraju predložili bývalí poslanci Zastupiteľstva TSK Juraj Maláň, Ladislav Matejka spolu so súčasným poslancom Zastupiteľstva TSK Eduardom Filom.

c) prof. RNDr. Jaromír Pastorek, DrSc.

Profesor Pastorek sa narodil v roku 1957 v Nových Zámkoch. Detstvo a študentské roky prežil v Bánovciach nad Bebravou, kde navštevoval miestne gymnázium. Vysokoškolské štúdium absolvoval na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Od roku 1982 pracoval vo Virologickom ústave Slovenskej akadémie vied, kde neskôr pôsobil aj ako riaditeľ. Stal sa tiež predsedom Slovenskej akadémie vied, splnomocnencom vlády Slovenskej republiky pre inovácie, je členom mnohých významných medzinárodných výborov a vo vedeckej oblasti získal viacero ocenení. Medzi ne patrí napríklad Vedec roka Slovenskej republiky či Cena Literárneho fondu za vedecký ohlas.

Jaromír Pastorek je významným slovenským biochemikom, virológom a objaviteľom enzýmu karbonická anhydráza IX. Svojím objavom a výskumom výrazne prispel

k rozvoju slovenskej, ale aj svetovej vedy, čo potvrdzujú aj tisícky citácií v medzinárodných odborných časopisoch. O jeho kvalitách svedčí aj fakt, že je spoluautorom významných svetových vedeckých patentov. Dodnes spolupracuje so špičkovými vedcami z celého sveta, medzi ktorými je aj skupina zameraná na hypoxiu v nádorovom mikroprostredí. Jej členom je i nositeľ Nobelovej ceny za medicínu Sir Peter Ratcliffe.

Jaromír Pastorek je laureátom Ceny Trenčianskeho samosprávneho kraja za rok 2022 za významný prínos v oblasti biológie a virológie, ktorým prispel k rozvoju slovenskej i svetovej vedy.

Návrh na ocenenie Trenčianskemu samosprávnemu kraju predložila bývalá primátorka mesta Bánovce nad Bebravou a poslankyňa Zastupiteľstva TSK Rudolfa Novotná.